

Lämningar intill Rinkabyholmsskolan

Arkeologisk förundersökning 2010

Boplats RAÄ 156, 2010

Rinkaby 6:44, Hossmo socken, Kalmar kommun, Småland

Jhonny Therus

KALMAR LÄNS MUSEUM
Arkeologisk rapport 2010:27

Lämningar intill Rinkabyholmsskolan

Arkeologisk förundersökning av boplats RAÄ 156, 2010

Rinkaby 6:44, Hossmo socken, Kalmar kommun, Småland

Författare	Jhonny Therus
Copyright	Kalmar läns museum
Redaktion	Per Lekberg, Seija Nyberg
Kartor	Publicerade i enlighet med tillstånd 507-98-2848 från Lantmäteriverket
Förlag	Kalmar läns museum
ISSN	1400-352X

Abstract

Keywords: Central place complex, Yoldia sea, Mesolithic remains, Neolithic settlement, Bronze age settlement, Iron age settlement, early church, Rinkaby, Husaby, Möre, Hossmo.

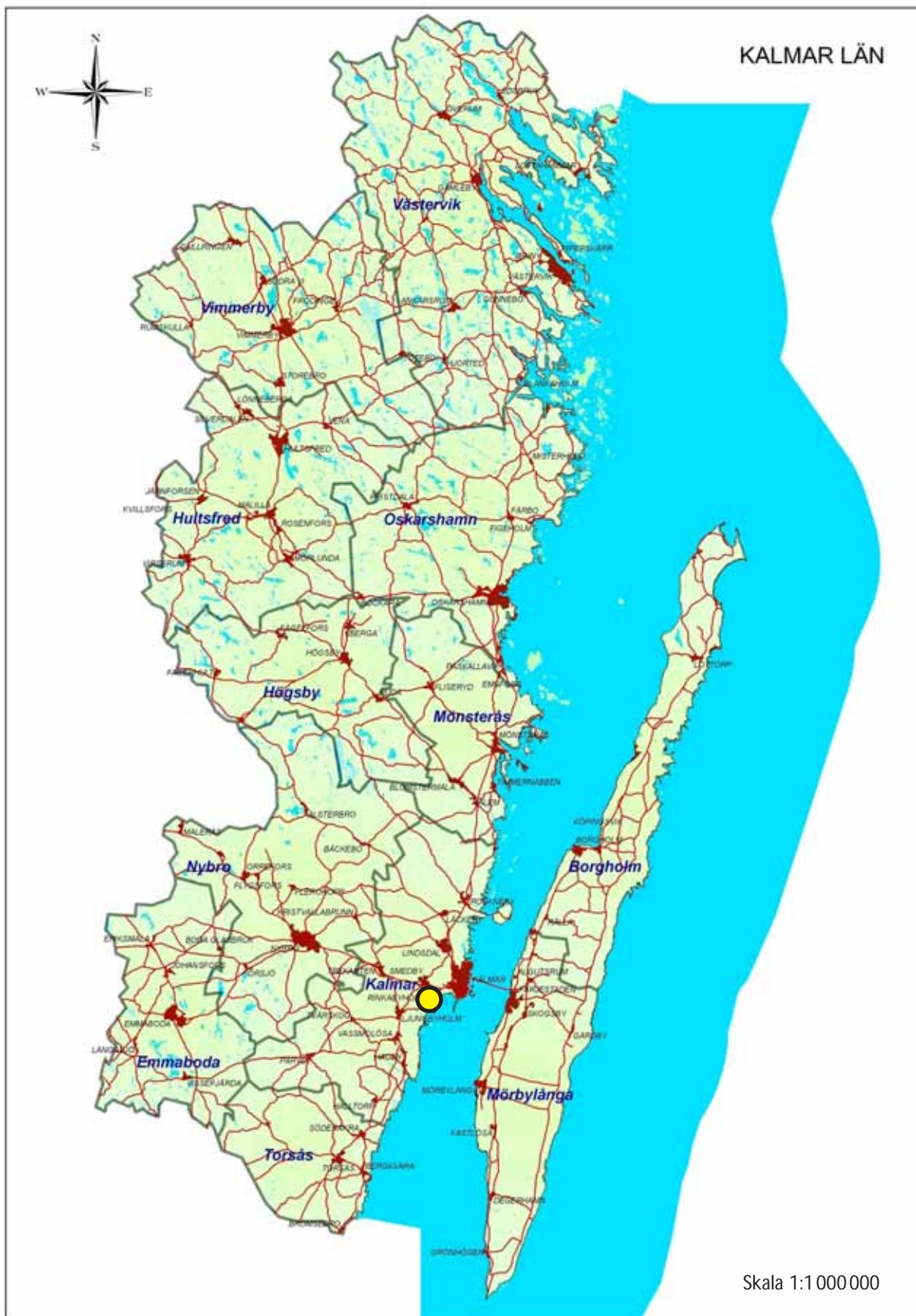
In April 2010 Kalmars läns museum performed a trench evaluation at Rinkaby 6:44, on the west sloping field next to the Rinkabyholmskolan. The school is situated on top of the Neolithic/Bronze Age – Iron Age settlement RAÄ 156 and settlement indicating finds have been observed in the area around it and several earlier small scale trench evaluations and excavations have turned up settlement features in large parts of Rinkabyholm. The community of Rinkabyholm is part of a Iron Age central place complex and thus to be considered at high status environment. As a step in the planning of a new pre-school and a new housing district the area next to RAÄ 156 had to be archaeologically evaluated. The trench evaluation did find two hearths, a pit, a posthole and a small ditch, the features was concentrated

towards the rise with RAÄ 156 and the school, and together with the scattered finds, mostly flint and quartz, it confirms the picture given by earlier investigations. In all probability the rise on which Rinkabyholm is situated have been the site of several settlements, at least from the Neolithic and onwards, now resting beneath the present day community and the school. But at its slightly lower edges, between the 5-10 m curve, where the present evaluation took place the remains of the settlement fringes can still be found. Among the finds a net weight manufactured in pink Ölandic limestone stood out as uncommon.

There are also indications that Preboreal remains, connected to the lowest levels of the Yoldia sea, might be present buried beneath younger sediments.

Innehåll

Sammanfattning	7
Inledning	8
Topografi och fornlämningsmiljö	9
Genomförande	11
Resultat	12
Norra sidan.....	12
Södra sidan.....	18
Tolkning och åtgärdsförslag	20
Referenser	21
Tekniska och administrativa uppgifter	22

Karta över Kalmar län med undersökningsområdet markerat.

Sammanfattning

Under två dagar i början av april genomförde Kalmar läns museum en arkeologisk förundersökning inom fastigheten Rinkaby 6:44 i Hossmo socken, Kalmar kommun, då Kalmar kommun planerar för en ny förskola samt villatomter inom fastigheten. Tidigare arkeologiska förundersökningar i området kring Rinkabyholmskolan (1989, 1991, 1994 och 2004) har varit av begränsad omfattning, men boplotsindikerande fynd och anläggningar har påträffats vid flera av undersökningarna.

Undersökningsområdet, vilket är beläget mitt i ett centralplatskomplex av hög dignitet, delades av en bastant stenvall in i en nordlig och en sydlig del. Båda undersöktes med sökschakt och metall-detektor. Resultatet av undersökningen blev ytterligare boplotsindikerande lämningar i form av härdar, samt en grop, en ränna och ett stolphål, av vilka huvuddelen var koncentrerade upp mot skolområdet och den tidigare undersökta boplotsen RAÄ 156. I undersökningsområdet fanns dess utom indikationer på att ett tunnare kulturlager funnits i den sluttande åkerytan, men som mer eller mindre plöjts bort. Huvuddelen av de påträffade anläggningarna befann sig

ca 6-7 m.ö.h. vilket är ett mönster som iakttagits gällande många av de tidigare grävningarna i området. Slutsatsen kan dras att inom hela Rinkabyholm förekommer boplotsindikerande lämningar med datering till neolitikum/bronsålder såväl som järnålder från 5-meterskurvan och uppåt. Lämningarna förefaller sedan att förtäts kring 6-7 m.ö.h. och tydliga boplotslämningar har undersökts på denna nivå och högre (se bl.a. Olin 1989; Ring 1991). Undersökningsområdet sammanfaller med Yoldiahavets lägsta nivå och har i samband med detta utgjort strandkanten i ett smalt sund. Närvaron av svallad flinta och andra fynd indikerar därför att överlagrade tidigmesolitiska lokaler, med paralleller i bl.a. Smedby (Alexandersson 2010) och Binga-Hossmo (Gustafsson et al 2000), kan finnas inom undersökningsområdet.

Om Länsstyrelsen i Kalmar län inte bedömer att en slutundersökning är nödvändig för fortsatt exploatering rekommenderar Kalmar läns museum att arbetet utförs med uppmärksamhet på att nya lämningar kan framkomma och att Länsstyrelsen i Kalmar län kontaktas om så skulle vara fallet.

Inledning

Namn som Rinkaby och Hossmo, ursprungligen ett Husa-namn, pekar båda på viktiga knutpunkter i de centralplatskomplex bl.a. Stefan Brink (1996) pekat ut som nav i järnålderns samhälle och den tidiga statsbildningen. Kyrkan i Hossmo, en av de äldsta i Møre, och fragmenten av tidigkristna gravmonument, ofta kallade Eskilstunakistor, visar att platsen varit av central betydelse under yngre järnålder och in i medeltid och omhuldats av samhällets absoluta toppskikt.

Det är därför inte överraskande att Hossmo, trots sin litenhet, är rik på fornlämningar vilka indikerar att området varit bebott under hela förhistorien. Trots att få större undersökningar genomförts finns här spår och lämningar från sten- brons- och järnålder samt medeltid, vilket gör det av stor vikt att en arkeologisk förundersökning genomförs inför alla exploateringsföretag i området.

Under två dagar i början av april 2010 ge-

nomförde Kalmar läns museum en arkeologisk förundersökning inom fastighet Rinkaby 6:44, Hossmo socken, Kalmar kommun, Småland, i utkanten av fornlämningarna RAÄ 156, en boplats med lämningar från neolitikum/bronsålder och äldre järnålder, och RAÄ 81:1, en boplats från sten- och järnålder. Undersökningen beställdes av Kalmar kommun och utfördes som ett led i deras planer för byggnation av en ny förskola och villatomter inom den aktuella fastigheten. Syftet med undersökningen var, i enlighet med Länsstyrelsens förfrågningsunderlag, att fastställa och beskriva fornlämningens karaktär, tidsställning, utbredning, omfattning, sammansättning och komplexitet med hjälp av ett vetenskapligt förfaringsätt. Vidare syftade undersökningen till att ge ett fullgott underlag för bedömningen av fornlämningens kunskapspotential inför ett beslut om särskild undersökning. Deltagande arkeologer i fält var Cecilia Ring och Jhonny Therus.

Topografi och fornlämningsmiljö

Planområdet omfattar en yta om knappt 29 000 m². Det aktuella undersökningsområdet ligger i den västligaste delen av Rinkabyholm och gränsar i öster till Rinkabyholms skolområde. Till största delen ligger området omkring 5-10 m över havet, beläget i västsluttningen på den höjd där Rinkabyholmskolan och villaområdet Gärdesvägen idag finns, och utgörs av åkermark med undantag för ett mindre skogsparti i den västra delen. Planområdet ligger i utkanten av fornlämningsområdet för fornlämning 156. Fornlämningen utgörs av en boplatz med dateringar till neolitikum/bronsålder och romersk järnålder där spridda anläggningar i form av kulturlager, gropar och härdar, samt lösfynd av bland annat bearbetad flinta påträffats (Olin 1989; Ring 1991). I nordväst gränsar planområdet till fornlämning RAÄ 81:1, en boplatzlämning från stenålder/järnålder. Här har flera kvartsavslag, porfyraavslag samt slagen flinta påträffats. Inom undersökningsområdet finns även ett registrerat gränsmärke, RAÄ 33:1. I exploateringsområdets omedelbara närhet finns ytterligare ett tiotal registrerade fornlämningar av boplatzkaraktär där fynd av stenavslag, stenverktyg och härdar är bland de vanligaste. Flera undersökningar i området, bl.a. Smedby (Alexandersson 2010) och Binga-Hossmo (Gustavsson et al. 2000), har vidare påvisat närvaron av överlagrade tidigmesolitiska lokaler i anslutning till Yoldiahavets lägsta nivåer. Undersökningsområdet har i samband med Yoldiahavets lägsta nivå utgjort den östra strandkanten av ett smalt sund mellan ön där

Rinkabyholm i dag är beläget och ön där idag Skyttlahagen är belägen. Mycket tyder på att höjden där Rinkabyholm är beläget utgjort ett mer eller mindre sammanhängande boplatzområde vilket nyttjats under stor del av förhistorien.

Hossmo socken är trots sin litenhet rik på fornlämningar och kyrkan som är uppförd på början av 1100-talet är en av de äldsta i Möre. Att kyrkan är uppförd som en försvarskyrka med östtorn har tolkats som ett tecken på nära relation med kungamakten och det har föreslagits att en medeltida kungsgård har funnits i nära anslutning till kyrkan. Fragment av runristade tidigkristna gravmonument, ofta kallade Eskilstunakistor, som hittats vid restaurering av kyrkans mittgång vittnar dessutom om en företrädare på 1000-talet i form av en träkyrka. Relativt få gravar och gravfält från järnåldern är kända i Hossmo, i synnerhet vid jämförelse med den mot väster närliggande Ljungby socken vilken uppvisar en ovanligt rik yngre järnåldersbygd med ett stort antal gravar och gravfält innehållande bland annat många vendel- och vikingatida vapengravar. Ett äldre fynd i Hossmo av två vikingatida spännbucklor, två armringar och ett 20-tal glaspärlor som ska ha påträffats tillsammans i en åker visar dock, tillsammans med senare års undersökningar, att överplöjda gravar finns i området (se bl a Nilsson & Söderström 2008; Pappmehl-Dufay 2008). Vid Binga, sydväst om undersökningsområdet, hittades i mitten av 1800-talet en senvikingatida silverskatt, och flera ortnamn i

området, t ex Rinkaby, Tingby, Smedby, vittnar vidare om att bygden under yngre järnålder utgjort vad Stefan Brink (1996) benämner ett centralplatskomplex. Dessa centralbygder utgjorde betydelsefulla nav i det vikingatida samhället med stark anknytning till samhällets toppskikt och många av dem kom att fortsätta vara betydelsefulla under medeltiden och utgöra knutpunkter i statsbildningsprocessen. Själva namnet Hossmo är ursprungligen ett Husa-namn, vilket anses beteckna en kunglig

centralort under vikingatid (Gustavsson et al. 2000; Pappmehl-Dufay 2008) och indikerar, tillsammans med kyrkan, att orten länge varit av såväl regional, som överregional, betydelse.

Då endast ett fåtal större undersökningar genomförts i området kring Rinkabyholm och vår kunskapslucka rörande traktens fornlämningar i dag är uppenbar är det av största vikt att alla exploateringar föregås av arkeologiska utredningar och, i nödvändiga fall, undersökningar då kunskapspotentialen är mycket stor.

Genomförande

Då undersökningsområdet centralt genomkorsades i närmast öst-västlig riktning av en bastant stenmur delades området naturligt in i en nordlig och en sydlig del. Arbetet utfördes genom sökschaktning med maskin och 22 schakt, mellan 7,7 – 22 m långa och 1,4 – 4,3 m breda, upptogs över ytan. I enlighet med undersökningsplanen lades schakten med ca 10 m mellanrum i det nordligaste området i anslutning till RAÄ 156 och något glesare i det södra. Den sammanlagda schaktytan blev 549 m². Då det under undersökningen visade sig att anläggningarna var koncentrerade till områdets östra sida och det redan bebyggda skolområdet samt att området var delvis bottenplöjt gjorde i kombination med den västra

sidans vattensjukhet och avsaknad av anläggningar att antalet schakt blev något mindre än ursprungligen planerat.

Påträffade anläggningar rensades, undersöktes för hand, dokumenterades med digitalkamera och ritades i profil. Då lokalen är av centralortskaraktär undersöktes även området översiktligt med metalldetektor. Området avsöktes i sökstråk med 5 – 10 m mellanrum i främst öst-västlig riktning, men även i nord-sydlig. I det södra delområdet försvårades metall-detektoravsökningen något av hög sädesstubb. Samtliga schakt, förhistoriska lämningar och fynd mättes in med GPS i Rikets nät (RT90 2,5 gon V och RH 70). Efter utför undersökning lades schakten igen.

Resultat

Nedan presenteras resultatet från den arkeologiska förundersökningen på fastigheten Rinkaby 6:44. Undersökningsområdet presenteras först övergripande, sedan uppdelat i det norra och det södra området.

Exploateringsområdet delades av en östvästligt gående kraftig stenvall, belägen på en mindre höjdrygg, in i ett nordligt och ett sydligt område. Det norra området var plöjt och tack var årstiden och väderleken mycket blött och vattensjukt, vilket fick till följd att flera av schakten kom att fyllas av några decimeter vatten en kort tid efter upptagandet. Det södra området hade grässvålen intakt, låg något högre, och gav därför ett torrare intryck, även om vissa av schakten, även här, delvis sakta vattenfylldes under undersökningen. Detta förhållande förklarar varför frekvensen lösfynd funna i ytan är större i norr än i söder. Den översiktliga metalldetektoravsökningen producerade få fynd utöver ett mindre remspänne i brons (F319). Då få fynd och anläggningar påträffades i den mycket homogena åkermarken presenteras inga individuella schaktbeskrivningar utan område norr och syd beskrivs endast övergripande. De mer tydliga av de påträffade anläggningarna illustreras med hjälp av foto.

Norra sidan

Topografiskt sluttar terrängen i det nordliga området från skolområdet i öst ned mot ett dike i väst, för att därefter, utanför undersök-

ningsområdet, åter höja sig mot väst. I väst avgränsas således området av ett dike i åkermarken, i syd av en kraftig stenvall på en mindre höjdrygg vilken skiljer område norr från område syd, i öst av Rinkabyholms skolområde och i norr fortsätter åkermarken.

Schakten grävdes i huvudsak ned till ca 0,5-0,7 m djup. Någon djupschaktning genomfördes inte då årstiden och områdets vattensjukhet ledde till att schakten snabbt vattenfylldes efter upptagande. Matjordstäckets i området var ca 0,35-0,5 m tjockt. I botten av matjorden fanns ett distinkt svart lager, vilket inte på något sätt skiljde sig från matjorden, förutom just i fråga om den kraftiga färgen. Det svarta lagret föreföll oregelbundet förekommande, dock tunt i öster och allt kraftigare utmed slutningen mot väster. På grund av dess totala fyndtomhet kan anses att lagret härrör från områdets vattensjuka natur, men det kan inte uteslutas att det är urlakningsresterna av ett i dag sönderplöjt kulturlager vilket skulle förklara andelen lösfynd i åkern. I några av de nordligaste schakten påträffades i östra kanten, in mot skolområdet, bitvisa stråk med 0,3-0,5 m stora stenar. Stenarnas placering gav intryck av att vara resultatet av geologiska processer snarare än mänsklig påverkan varför de inte registrerades, dock kan de vara spår av en äldre strandlinje.

Under matjorden, eller i befintliga fall det svarta lagret, vidtog undergrunden. I undergrunden förekom tydliga plogspår av olika karaktär över hela området vilket indikerar att området länge nyttjats för jordbruk samt

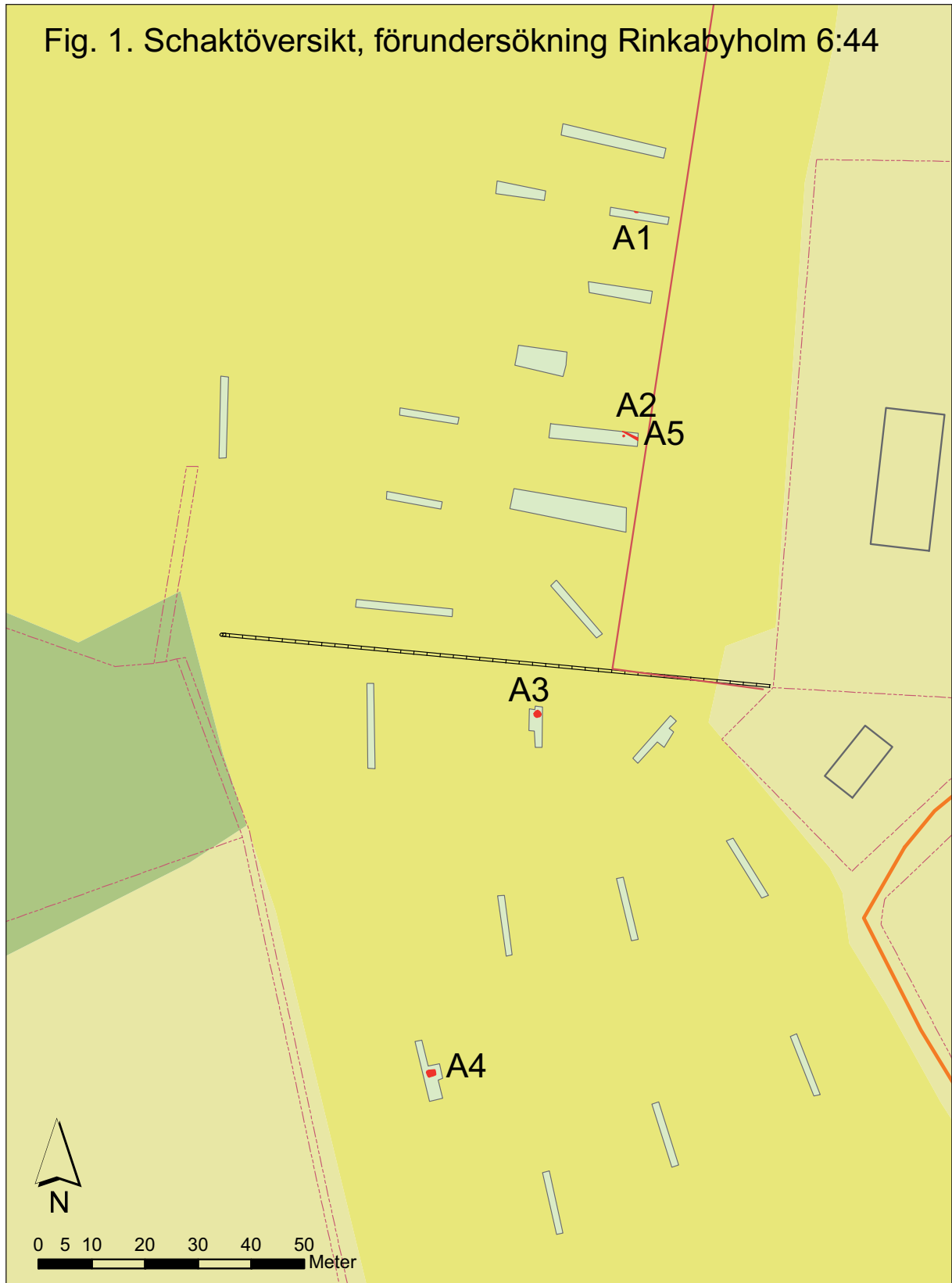

Fig 1. Schaktöversikt.

Fig. 2. Anläggning 1, en grop i schaktkanten.

Fig. 3. Anläggning 2, ett delvis urlakat stolphål.

bottenplöjts i modern tid. Undergrunden utgjordes av grågul siltig sand. I norr och väster närmast lerig, för att mot söder och exploateringsområdets något högre mitt alltmer övergå i fin gulbrun sand med tydliga spår av stubbar och rötter.

I områdets västligaste, och lägst liggande, schakt fanns mellan matjorden och det tunna svarta lagret ytterligare ett lager vilket inte förekommit i de övriga schakten. Nämligen ett ca 0,2 m djupt gråbrunt siltigt lager vilket tolkas i ljuset av det befintliga diket som att det lågt liggande partiet, som fortfarande tidvis vattenfylls, tidigare varit mycket vattensjukt. Undergrunden var här en brungrå flammig lera med fläckvisa järnutfällningar.

I det norra området drogs 12 schakt i vilka framkom en grop (A1), ett stolphål (A2) och en grund rännliknande lämning (A5). Alla framkom precis i områdets östra kant, intill skolområdet och RAÅ 156. Fyra lösfynd påträffades i åkerytan.

Anläggningar

A1

Grop

0,84 m bred

0,2 m djup

Troligen rund i plan

Skålad, något flack profil

Fyllning av gråbrun, något humös, sand. Ur-lakad?

Distinkt form i profilväggen. Djup och bredd extrapolerad från profilen.

Ingen tydlig gräns mot matjorden.

A2

Stolphål

0,3 m brett

0,14 m djupt

Runt i plan

Något avrundat spetsig profil

Fyllning av gråsvart, något humös, sand. Ur-lakad?

Fig. 4. Fynd 406. Nätsänke i Ölandsk kalksten, vilket ger antydningar om en maritim livsföring.

A5

Ränna

3,3 x 0,4 m i plan

0,06 m djup

Avlång i plan, början och slut utanför schaktet.

Skålad profil

Fyllning av gråsvart flammig siltig sand.

I områdets sydligaste schakt, längs med stenvallen, framkom vad som föreföll vara rester av ett täckdike.

Fynd

På den norra ytan inmättes fyra fynd, F319, 320, 321, 322, och fyra lösfynd påträffades, F400, F401, F404 och F406. Fyndmaterialet ger ett något disparat intryck, men stämmer in på vad som tidigare registrerats för åkern och boplatsen RAÅ 156. D.v.s. ett boplatsindikerande stenmaterial utan närmare daterbara karakteristika. Dock utmärker sig F406, ett ytfynd från ytans centrala delar, då det är vad som vanligen tolkas som ett nätsänke i ölandsk rosa kalksten vilket ger antydningar om en maritim livsföring av för-neolitisk karaktär.

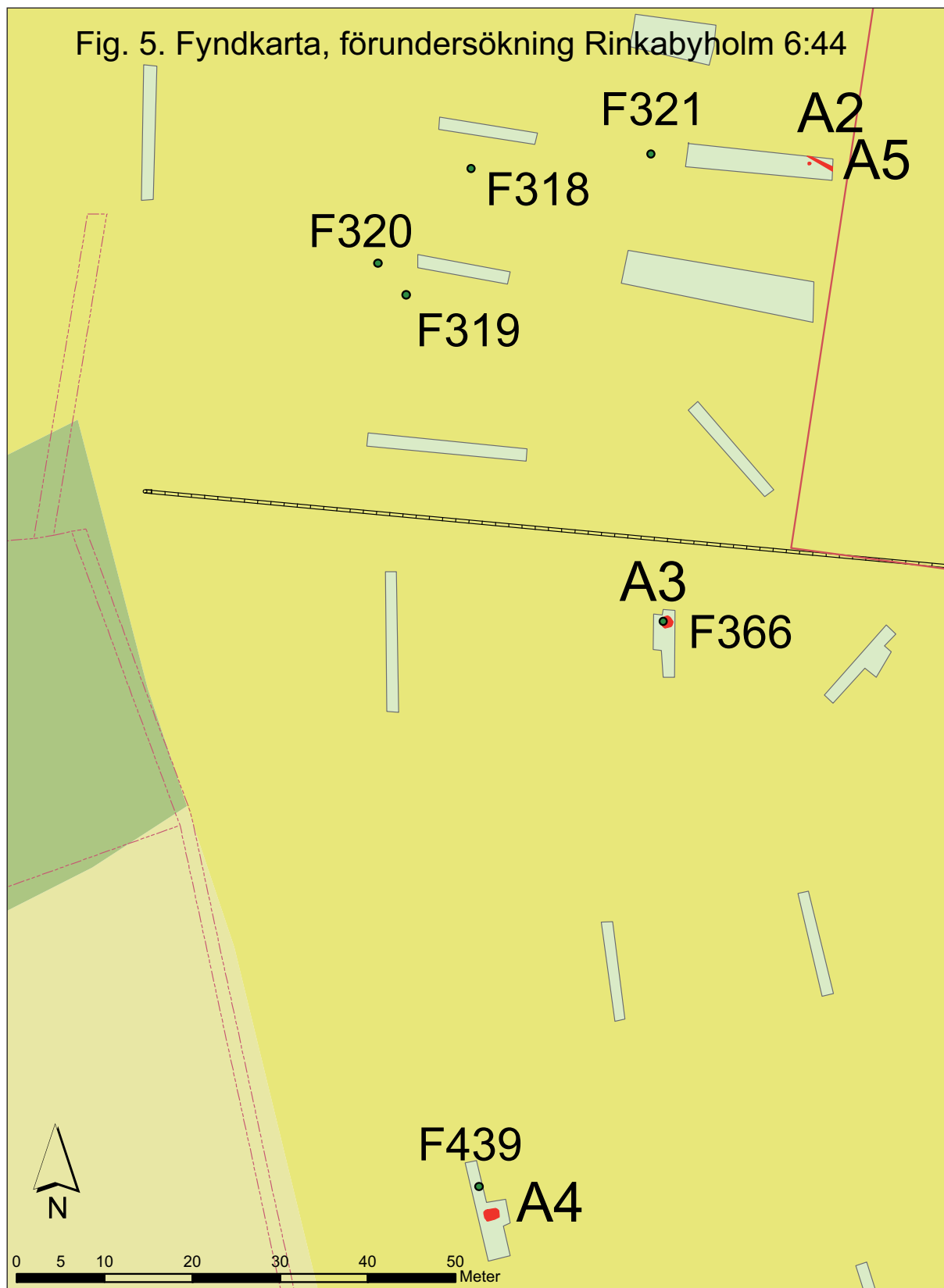

Fig. 5. Fyndkarta.

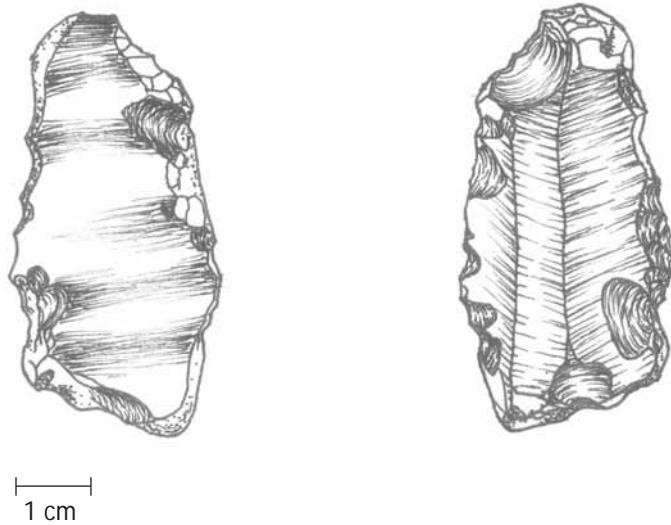

Fig. 6. Fynd 318, ett välanvänt flintspån. Teckning Torbjörn Lekberg.

Fyndnr	Material	Sakord	Antal	Vikt i gram	Anmärkning
318	Flinta	Spån	1	20,1	Med retusch? Spån eller avslag. Sydskandinavisk. 5 x 2,7 x 1,8 cm. Möjligen sekundärt använt som eldslagningsflinta.
319	Brons	Spänne	1	1,4	Mindre, platt, rektangulärt remspänne. 1,5 x 2,4 x 0,1 cm. Detektorfynd.
320	Metall		1	10,2	Detektorfynd. Närmast rektangulärt fragment av platt metall, möjligen bly eller tenn. 3 x 3 x 0,4 cm. - Gallrad.
321	Flinta	Slagen	1	4,7	Svallad. 1,8 x 3 x 0,8 cm.
400	Sten	Mal/ slipsten	1	160	Tårtbitsfragment. 6,5 x 5,4 x 3,6 cm. Norra sidan.
401	Kvarts	Kärna	1	24,4	Oregelbunden, med spår av slag. 4,3 x 2,7 x 2,1 cm. Norra sidan.
404	Flinta	Slagen	1	28,3	Flintklump, slagen. Möjligen eldslagningsflinta. Ordovicisk. Norra delen.
406	Sten	Sänke	1	38	Närmast rund och flat öländsk rosa kalksten, med borrarat hål i mitten. 4,7 x 4,1 x 1,4 cm. Hålet 1 cm ø. Norra delen.

Södra sidan

Topografiskt sluttar terrängen i undersökningsområdets södra halva lätt från nordost ned mot sydväst. I väst avgränsas området av ett större dike, i syd av Rinkabyholmsvägen, i öster av Gärdesvägen och ett villaområde, samt i norr av stenvallen vilken skiljer delområde norr från syd. En mindre förhöjning finns i områdets sydöstra del.

Schakten grävdes i huvudsak ned till ca 0,5-0,7 m djup. Någon djupschaktning genomfördes inte då årstiden och områdets vattensjukhet ledde till att schakten snabbt vattenfylldes efter upptagande. Matjordstäcket i området var ca 0,3-0,55 m tjockt, inklusive grässvålen. Det svarta lagret som var tydligt i norra området förekom endast fläckvis i det södra delområdet. Inte heller förekom plogspår lika frekvent. Matjordstäcket gav här ett betydligt tunnare och mindre brutalt brukat intryck.

Undergrunden växlade mellan gulbrun siltig sand i nordöst, gulgrå siltig lera i väst och den sydöstra höjdens grova morängrus.

I det södra delområdet upptogs 10 schakt och i två av dem påträffades en härd, varav en möjligen är en grund kokgrop. I närheten av stenvallen i norr påträffades en rund härd fylld med sten (A3) och i schaktet längst i väster en större rektangulär härd (A4) tillsammans med ett fynd i form av en större bit slagen porfyr (F439).

Anläggningar

A3

Härd, möjligen en kokgrop.

1,45 m bred

0,3 m djup

Rund

Flack, något skålad profil

Fyllning av 1) stenar, delvis med skörbränt inslag och flera mycket smuliga, i storleken 0,05-0,15 cm i diameter. Tätt och oordnat packade. Stenlagret var ca 0,05-0,15 m tjockt och vilade på och delvis i 2) svartgrå något flammig siltig sand. Lagret var ca 0,14 m djupt under stenarna och ca 0,1-0,2 m bredaren än stenlagret. Mot botten av lagret blev färgen något flammig och urlakad.

F366, en keramikbit (?), möjligen recent, påträffades i anläggningens yta.

A4

Härd

1,2-1,3 x 1,75 m bred

0,18 m djup

Rektangulär med rundade hörn, något bredare i västra delen.

Närmast plan botten med branta sidor i profil.

Fyllning av svart kraftigt kolbemängd humusblandad, något siltig, sand.

I anläggningens yta eller övre del påträffades en ca 0,2 x 0,1 x 0,25 m stor sten.

PK462, ett kolprov, togs i anläggningen.

Fyndnr	Anl	Material	Sakord	Antal	Vikt i gram	Anmärkning
366	3	Keramik		1	12	4 x 3 x 0,7 cm. Recent?
439		Porfyr		1	276	Större slagen bit. 12,2 x 8 x 3,2 cm.
402		Kvarts		1	7,3	Mindre. Södra delen.
403		Flinta	Avslag	1	7	Bipolär. Ordovicisk? 3,6 x 2,7 x 0,7 cm. Södra delen.

Fynd

På den södra sidan inmättes två fynd, F366 och F439. Två lösfynd finns registrerade från ytan, F402 och F403. Fyndmaterialet ger ett något disparat intryck, men stämmer in på vad som ti-

digare registrerats för åkern och boplatsen RAÄ 156. D.v.s. ett boplatsindikerande stenmaterial utan närmare daterbara karakteristika.

Fig. 7. Anläggning 3, en stenfylld härd.

Fig. 8. Anläggning 4, en rektangulär härd.

Tolkning och åtgärdsförslag

Utifrån resultaten står det klart att fornlämningsbilden stämmer överens med den som framkommit vid tidigare undersökningar, d.v.s. att stora delar av Rinkabyholm utgör ett område vilket i varierande grad nyttjats som boplatser från stenålder och framåt. Undersökningen visar vidare att fornlämning RAÄ 156 sannolikt är betydligt bättre bevarad inom skolområdet än i den brukade åkern, samt att de föremål som påträffats i åkern inom undersökningsområdet troligen härrör från ett tunnare, nu bortplöjt, kulturlager även om anläggningar fortfarande finns bevarade i undergrunden. De anläggningar som framkom under undersökningen var i huvudsak koncentrerade upp mot skolområdet, fornlämningsområdet för RAÄ 156, och belägna ca 5-7 m.ö.h. På samma nivå har vid tidigare undersökningar och utredningar påträffats spridda härdar och anläggningar (se bl.a. Alexandersson 1994), vilket kan antyda att det är från den nivån och uppåt som boplatzlämningarna förtätas.

Fornlämningens karaktär kan således bedömas som varande av samma art som tidigare påträffats i området. D.v.s. spridda boplatssindikerande anläggningar, kulturlager och fynd. Dateringsmässigt tolkas den tillhöra samma horisont som RAÄ 156, neolitikum/bronsålder och äldre järnålder, då de nu påträffade lämningarnas utbredning indikerar att de utgör utkanten av sagda boplatser, dock förekommer indikationer på en tidigmesolitisk närvaro. Lämningarna följer vidare samma mönster

som kan iakttas gällande flera av de tidigare undersökningarna och utredningarna i Rinkabyholm, nämligen att spridda lämningar av boplatsskaraktär återfinns inom hela samhället strax ovanför 5-meterskurvan, troligen ca 6-7 m.ö.h., för att sedan förtätas. Det bör dock ur källkritisk synvinkel påpekas att anläggningar har påträffats inom hela höjdspektrat och att undersökningarna ur det lokala perspektivet hittills varit av nålstickskaraktär varför bilden de ger kan komma att förändras, samtidigt som de underbygger vikten av fortsatta noggranna arkeologiska undersökningar på platsen.

Något som bör beaktas är att närvaron av svallade stenåldersfynd och det öländska nätsänket, vars närvaro på platsen inte riktigt kan knytas till en mer boplatsebunden fiskeverksamhet av neolitisk art, kan indikera djupare liggande, nu överlagrade, preboreala lämningar. Paralleller finns i Smedbylokalen där en härd och stenföremål vid Yoldiahavets lägsta strandnivå daterats till 8700 BC (Alexandersson 2010) och Hossmo-Binga (Gustafsson et al 2000) med sina unika tidigmesolitiska lancettfynd och indikationer på kontakter med Öland (Alexandersson 2001).

Om Länsstyrelsen i Kalmar län inte bedömer att en slutundersökning är nödvändig för fortsatt exploatering rekommenderar Kalmar läns museum att arbetet utförs med uppmärksamhet på att nya lämningar kan framkomma och att Länsstyrelsen i Kalmar län kontaktas om så skulle vara fallet.

Referenser

- Alexandersson, K. 1994. Rapport. Arkeologisk utredning 199. Rinkaby 2:24, Hossmo sn, Kalmar kn, Småland. KLM 654/94. LST Dnr 421-1881-1994. *Rapport 1994, Kalmar läns museum.*
- Alexandersson, K. 2001 *Möre i centrum. Mesolitikum i sydöstra Kalmar län.* Möre, historien om ett småland. E22-projektet. Red: G. Magnusson. Kalmar läns museum.
- Alexandersson, K. 2010. En härd vid Yoldiahavets strand. Arkeologisk förundersökning av RAÄ 166:1 och 168:1. Smedby 1:3, Dörby sn, Kalmar kommun, Småland. *Rapport 2010: Kalmar läns museum.*
- Blohmé, M. 2004. Rapport. Arkeologisk förundersökning. Hossmo socken, Kalmar kommun, Småland. *Rapport. Kalmar läns museum.*
- Brink, S. 1996. Political and social structures in Early Scandinavia. A settlement-historical pre-study of the Central Place. *Tor. Vol. 28 1996* Uppsala
- Gustavsson, M., Hallgren, A-L., Having, E., Olsson, R., Stark, K. & Sundström, J. 2000. Binga och Hossmo. Hantverk och gravar från yngre järnålder. Hossmo socken, Småland. *Kalmar läns museum. E22-projektet, Rapport 2000:8.*
- Nilsson, N. & Söderström, U. 2008. Spår av gyllene vendeltid. E22 förbifart Rinkabyholm, delområde A, D och B. Arkeologisk utredning etapp 2. Hossmo och Dörby socknar, Småland. *Kalmar läns museum. Rapport oktober 2008.*
- Olin, P. 1989. Rapport, arkeologisk förundersökning. KLM 1783/89. LST Dnr 220-331-89. Kalmar läns museum.
- Papmehl-Dufay, L. 2008. E22 förbifart Rinkabyholm. Arkeologisk utredning etapp 1. Hossmo och Dörby socknar, Småland. *Kalmar läns museum. Rapport juni 2008.*
- Ring, C. 1991. Rapport över arkeologisk undersökning på fastigheten Rinkaby 6:42, Rinkabyholmskolan, Hossmo sn, Kalmar kn, småland. KLM 1231/91. LST Dnr 220-5791-91. Kalmar läns museum.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-9807-09

Kalmar läns museums dnr: 39-475-09

Projektnummer KLM: 10/02

Uppdragsgivare: Kalmar kommun. Stortorget 42, Box 611,
391 26 Kalmar

Landskap: Småland

Kommun: Kalmar kommun

Socken: Hossmo

Fastighet: Rinkaby 6:44

Fornlämningsnr: Hossmo 156

Ekonomisk karta: 4G6f SV (RT90)

X koordinat: 6279203

Y koordinat: 576356

M ö h: 5-10 möh

Fältarbetstid: Tidig april 2010

Antal arbetsdagar: 2

Maskintid: 16 timmar

Personal: Cecilia Ring, Jhonny Therus

Foto, Du nr: Du161_001-014

Fynd nr: KLM 44503:1-11

Fynd: Fynden förvaras, i väntan på fyndfördelning, i Kalmar läns museums magasin under sitt KLM-nummer. Fynden finns registrerade i en för ändamålet upprättad Microsoft Access® databas.

Analyser: Inga analyser utfördes.

Dokumentation: All dokumentation förvaras på KLM.

Inmätning: Koordinater och höjdangivelser i rikets koordinatsystem RT90 2,5 gonV och RH70.

Adress

Box 104, S-391 21 Kalmar

Telefon

0480-45 13 00

Fax

0480-45 13 65

E-post

info@kalmarlansmuseum.se